

Till
Kommunstyrelsen

För kännedom
kommunfullmäktige i Örebro
kommun

Granskning av årsredovisning 2014

Stadsrevisionen i Örebro kommun har genomfört en granskning av årsredovisning 2014. Vid granskningen har vi biträttats av KPMG.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Kommunen redovisar ett positivt ekonomiskt resultat på 207,4 Mkr för 2014 vilket är 228,8 Mkr bättre än budget. Budgeterat resultat för 2014 uppgick till – 21,4 Mkr vilket motiveras av att kommunen budgeterat för i anspråkstagande av tidigare års sparande genom öronmärkning under eget kapital. Inom finansieringsverksamheten finns ett stort överskott mot budget avseende intäkter i samband med försäljning av exploateringsfastigheter på 60,6 Mkr. Samtidigt är kommunens skatteintäkter och statsbidrag något lägre än budget (-5,2 Mkr).

Till överskottet bidrar även jämförelsestörande poster inom finansnettot med 80,7 Mkr, vilket framförallt avser realisationsresultat i samband med omplacering av pensionsmedel vid byte av kapitalförvaltare.

Kommunens samtliga tre programnämnder samt Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden uppvisar överskott mot budget. I likhet med föregående år uppvisar dock lokalförsörjningsavdelningen ett underskott mot budget (-33,8 Mkr).

Även kommande år är kontrollen över kommunens kostnader en förutsättning för att redovisa positiva ekonomiska resultat. Vi ser det därför som angeläget att krav ställs på verksamheterna att hålla sig inom tilldelade budgetramar samt vidta åtgärder så snart det finns risk för budgetöverskridande. I detta sammanhang har kommunstyrelsen ett stort ansvar att inom ramen för sin uppsiktsplikt följa nämndernas arbete och ställa krav på att åtgärder vidtas.

Vi delar kommunledningens uppfattning att balanskravet har uppfyllts för 2014.

Kommunfullmäktige antog 2012 en ny styrmodell. Styrningen sker utifrån 4 övergripande strategiska områden. Resultaten och utvecklingen av fullmäktiges strategiska områden och per målområde sammanfattas i förvaltningsberättelsen.

Till varje område är kopplat målområden samt indikatorer. För 2014 är det 14 indikatorer som har koppling till god ekonomisk hushållning. Samtliga 14 indikatorer följs upp i årsredovisningen. Av dessa har 7 uppnåtts helt, 3 har helt eller delvis en positiv utveckling i målets riktning och 3 av indikatorerna visar på en negativ eller oförändrad utveckling. Ett av målen har kommunen inte kunnat bedöma indikatorns utveckling för 2014.

Fullmäktige har antagit ett finansiellt mål vilket är att det egna kapitalet ska, efter värdesäkring, vara minst oförändrat under planperioden dvs. år 2013-2016. Med eget kapital avses här värdet exklusive de reserveringar som gjorts enligt tidigare fattade beslut i samband

med respektive års bokslut. Årets resultat på 207,4 Mkr ligger klart över budgeterad nivå. Tillsammans med den ekonomiska planens resultatkrav för år 2015 och 2016 gör kommunledningskontoret bedömningen att målet kommer att kunna uppnås. Under 2014 har kommunen resultat ökat det egna kapitalet med 3,6 %.

Vi delar kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen.

Örebro 2015-04-14

Gudrun Norberg
ordförande

Ingemar Karlsson
vice ordförande

Örebro kommun

**Granskning av bokslut och
årsredovisning
2014**

KPMG AB
2015-04-01
Antal sidor: 14

Innehåll

1.	Sammanfattning	1
1.1	Räkenskaperna och årsredovisningen	1
1.2	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	2
2.	Bakgrund	2
3.	Syfte	2
4.	Avgränsning	2
5.	Revisionskriterier	3
6.	Ansvarig nämnd/styrelse	3
7.	Metod	3
8.	Projektorganisation	4
9.	Årsredovisningen	4
9.1	Allmän bedömning	4
9.2	Om efterlevnaden av gällande redovisningsrekommendationer	4
9.3	Kommunens förvaltningsberättelse	5
9.3.1	Balanskravet	5
9.4	Nämndsuppföljning	5
9.4.1	Driftsredovisning	6
9.4.2	Avvikelser mot budget (Mkr)	6
10.	Bedömning utifrån fullmäktiges mål	7
10.1	Bakgrund	7
10.1.1	Uppföljning av mål för 2014	7
10.2	Finansiella mål	7
10.3	Verksamhetsmål	8
11.	Resultaträkning	9
11.1	Nyckeltal	9
12.	Balansräkning	10
12.1	Nyckeltal kommunen	10
12.2	Iakttagelser vid granskning av balans- och resultaträkning	11

12.3	Nyckeltal koncernen	12
13.	Kassaflödesanalys	13
14.	Sammanställd redovisning	13
14.1	Konsolideringsmetod	13
14.2	Övriga kommentarer beträffande den sammanställda redovisningen	13
15.	Lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser mm	13

1. Sammanfattning

Vi har av Stadsrevisionen i Örebro kommun fått i uppdrag att översiktligt granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2014-01-01–2014-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2014.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande (9 §). Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.1 Räkenskaperna och årsredovisningen

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Kommunen redovisar ett positivt ekonomiskt resultat på 207,4 Mkr för 2014 vilket är 228,8 Mkr bättre än budget. Resultatet f g år uppgick till 319,6 Mkr. Verksamhetens nettokostnader uppvisar en positiv avvikelse mot budget med 141,9 Mkr. Verksamhetens nettokostnader har påverkats positivt av jämförelsestörande poster på 17,9 Mkr till följd av realisationsresultat på anläggningstillgångar. Även f g års nettokostnader påverkades positivt av jämförelsestörande poster uppgående till 116,5 Mkr varav återbetalningen av AFA-medel stod för 114,8 Mkr. Inom finansieringsverksamheten finns ett stort överskott mot budget avseende intäkter i samband med försäljning av exploateringsfastigheter på 60,6 Mkr. Samtidigt är kommunens skatteintäkter och statsbidrag något lägre än budget (-5,2 Mkr).

Till överskottet bidrar även jämförelsestörande poster inom finansnettot med 80,7 Mkr, vilket framförallt avser realisationsresultat i samband med omplacering av pensionsmedel vid byte av kapitalförvaltare.

Kommunens samtliga tre programnämnder samt Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden uppvisar överskott mot budget. I likhet med f g år uppvisar dock lokalförsljningsavdelningen ett underskott mot budget (-33,8 Mkr).

Även kommande år är kontrollen över kommunens kostnader en förutsättning för att redovisa positiva ekonomiska resultat. Vi ser det därför som angeläget att krav ställs på verksamheterna att hålla sig inom tilldelade budgetramar samt vidta åtgärder så snart det finns risk för budgetöverskridande. I detta sammanhang har kommunstyrelsen ett stort ansvar att inom ramen för sin uppsiktsplikt följa nämndernas arbete och ställa krav på att åtgärder vidtas.

Vi delar kommunledningens uppfattning att balanskravet har uppfyllts för 2014.

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

I den av fullmäktige fastställda budgeten för 2014 finns en finansiell målsättning. Målet är att det egna kapitalet, efter värdesäkring, ska vara minst oförändrat under planperioden dvs. år 2013-2016. I årsredovisningen under rubriken ”God ekonomisk hushållning” görs en uppföljning av målet.

Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige antog 2012 en ny styrmodell. Styrningen sker utifrån fyra övergripande strategiska områden. Till respektive strategiskt område har sedan en rad målområden kopplats. Måluppfyllelsen mäts genom indikatorer. I budgeten för 2014 finns fjorton indikatorer med koppling till god ekonomisk hushållning definierade. I årsredovisningen följs tretton av dessa indikatorer upp. Dessutom följer kommunen upp indikatorn ”Andel brukare som anger att de fick välja utförare av hemtjänst”. Vi kan konstatera att av kommunens fjorton indikatorer har sju uppnåtts under 2014. Målen syftar till att ge indikationer på om kommunens resurser används kostnadseffektivt och ändamålsenligt i verksamheten.

2. Bakgrund

Vi har av Stadsrevisionen i Örebro kommun fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2014. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2014.

Kommunens revisorer ska enligt 9 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (9 a §). Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande (9 §). Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för att kunna avge revisionsberättelsen.

3. Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och lands-ting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

4. Avgränsning

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för år 2014.

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL¹ och Skyrev². Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

I vår granskning av årsredovisningen ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingringar.

5. Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer

- Kommunallag och kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner

Vi har bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

6. Ansvarig nämnd/styrelse

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning.

Denna rapport är saklighetsgranskad av redovisningschef Karin Nilsson, ekonom Carina Sandell, verksamhetscontroller Ann-Kristin Sundelius och ekonomidirektör Anne Andersson.

7. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen

---

¹ Sveriges Kommuner och Landsting

² Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen samt revisorernas uttalande i revisionsberättelsen.
- Översiktlig analys av resultaträkningen

8. Projektorganisation

På uppdrag av Stadsrevisionen i Örebro kommun har KPMG genomfört granskning av årsredovisning 2014. Granskningen har genomförts av Charlotta Ekman, auktoriserad revisor, Markus Forsberg, auktoriserad revisor, Veronica Malm, revisor och Sofia Mårtensson, revisor.

9. Årsredovisningen

9.1 Allmän bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Vi anser att årsredovisningen i allt väsentligt följer lag och god redovisningssed.

9.2 Om efterlevnaden av gällande redovisningsrekommendationer

I årsredovisningen anges under avsnittet ”Tillämpade redovisningsprinciper” att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med lagen om kommunal redovisning och Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer.

I vår granskning har vi stickprovvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med ekonomer samt översiktlig avstämning av kommunens årsredovisning mot RKR:s gällande rekommendationer. Baserat på detta och väsentlighetsprincipen är vår bedömning att kommunen i huvudsak efterlever rekommendationerna.

I slutet av 2013 gav RKR ut en rekommendation med krav på komponentredovisning från och med år 2014. Komponentredovisning av materiella anläggningstillgångar blir därmed framöver en normgivande metod inom offentlig sektor. Metoden innebär att större och betydande investeringar ska delas upp i delkomponenter med varierande avskrivningstid beroende på de olika investeringarnas nyttjandetid.

Angående kommunens redovisningsprinciper beträffande avskrivningar framgår att kommunen har påbörjat ett arbete med övergång till komponentavskrivning. I 2014 års bokslut har endast ett objekt komponentindelats.

Av den praxisundersökning som genomförts på 2013 års bokslut framgår att det överlag finns brister i efterlevnaden i kommuners och landstings årsredovisningar. I syfte att minimera risken för detta i Örebro kommuns årsredovisning rekommenderar vi att kommunen, som en del i arbetet

med att ta fram årsredovisningen, årligen gör en detaljerad avstämning mot rekommendationerna och att denna dokumenteras och bifogas bokslutsdokumentationen.

9.3 Kommunens förvaltningsberättelse

Vi bedömer i stort att den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

9.3.1 Balanskravet

9.3.1.1 Gällande regler

I KL finns de fr o m år 2000 gällande reglerna om balanskravet, vilket innebär att kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. Exempel på där synnerliga skäl kan anses föreligga är när kommuner medvetet och tydligt gjort avsättningar och byggt upp ett avsevärt eget kapital för att möta framtida kostnadsökningar eller intäktsminskningar.

Fr o m 2013 finns krav på att förvaltningsberättelsen ska innehålla en balanskravsutredning. Uppställningsformen är delvis reglerad och utredningen ska definiera "Årets resultat efter balanskravsjusteringar" samt "Årets balanskravsresultat". De kommuner som har en resultatutjämningsreserv, RUR, ska även redovisa förändringen av denna. Örebro kommun redovisar sin balanskravsutredning i enlighet med den definierade uppställningsformen.

Kommunen har gjort en avsättning till RUR avseende 2014 om 34 Mkr. Avsättningen ryms inom maximalt tillåtet utrymme.

9.3.1.2 Balanskravet i årsredovisningen

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Kommunens överskott för året uppgår till 207,4 Mkr. Vid avstämning av balanskravet avgår årets realisationsvinster, 103,9 Mkr från årets resultat, i enlighet med gällande principer. Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgår därmed till 103,5 Mkr.

Tillägg sker sedan med 58,8 Mkr för ianspråktagande av sparande vilket avser tidigare gjorda öronmärkningar under eget kapital. Samtidigt har nya öronmärkningar gjorts på ca 33,6 Mkr som reducerar resultatet.

Efter avsättningen till RUR på 34 Mkr uppgår årets balanskravsresultat till 94,7 Mkr.

9.4 Nämndsuppföljning

Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av KRL, utan betraktas som underlag till kommunens förvaltningsberättelse.

9.4.1 Driftsredovisning

9.4.1.1 Nettokostnadsutveckling

Belopp i Mkr	Nettokostnader	
	2014	2013
Kommunstyrelse (inkl. lokalförsörjningsavd./rörelsefastigheter)	327,8	313,0
Stadsrevision	2,8	2,9
Valnämnd	4,4	0,2
Programområde Barn- och utbildning	2 865,1	2 736,5
Programområde Social välfärd	2 554,6	2 431,1
Programområde Samhällsbyggnad (inkl. exploateringsintäkter, fordonsgas)	683,4	621,0
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	464,6	455,0
Summa nämnder	6 902,7	6 559,7

9.4.2 Avvikelser mot budget (Mkr)

Kommunstyrelsen och nämnderna redovisar sammantaget en positiv avvikelse mot budget på 76,6 Mkr med inbördes fördelning enligt följande:

Belopp i Mkr	Avvikelse (+/-)
Kommunstyrelse (inkl. lokalförsörjningsavd./rörelsefastigheter)	-28,8
Stadsrevision	0,3
Valnämnd	1,3
Programområde Barn- och utbildning	33,6
Programområde Social välfärd	16,2
Programområde Samhällsbyggnad (inkl. exploateringsintäkter, fordonsgas)	31,3
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	22,7
Summa nämnder	76,6

Kommunens samtliga tre programnämnder samt Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden uppvisar överskott mot budget. I likhet med föregående år uppvisar dock lokalförsörjningsavdelningen ett underskott mot budget till följd av för låga hyresintäkter med -33,8 Mkr. Kommunen har inför 2015 sett över sin internhyresmodell för att respektive verksamhet ska belastas med faktiska lokal-kostnader. Inom programområde Social välfärd finns dessutom ett större underskott mot budget avseende Vård- och omsorgsnämnden öster (-34,1 Mkr). Underskottet förklaras bland annat av att verksamheten inte anpassat sig till konkurrensutsättningen inom hemvården.

Inför 2014 hade kommunen budgeterat för engångssatsningar i form av utnyttjande av tidigare gjorda öronmärkningar under eget kapital. Det positiva överskottet inom driften förklaras delvis av att budgeterade engångssatsningar inte utförts under 2014 i den utsträckning som det var budgeterat för.

En redogörelse för avvikelserna görs i årsredovisningen.

10. Bedömning utifrån fullmäktiges mål

10.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

10.1.1 Uppföljning av mål för 2014

I årsredovisningen skall de av fullmäktige beslutade finansiella och verksamhetsmässiga målen utvärderas så att måluppfyllelsen tydligt framgår.

10.2 Finansiella mål

I den av fullmäktige fastställda budgeten för 2014 finns en finansiell målsättning. I årsredovisningen under rubriken "God ekonomisk hushållning" görs en uppföljning av målet.

Nedan framgår det fastställda finansiella målet samt kommunens bedömning av måluppfyllelsen (texterna är ej exakta citat).

- Det egna kapitalet ska, efter värdesäkring, vara minst oförändrat under planperioden dvs. år 2013-2016. Med eget kapital avses här värdet exklusive de reserveringar som gjorts enligt tidigare fattade beslut i samband med respektive års bokslut.

Det egna kapitalet uppgick i bokslut 2013 till 5 747 Mkr. Vid en förväntad inflationstakt på två procent per år behövs ett samlat resultat på 345 Mkr under perioden för att kapitalet ska vara värdesäkrat 2016 och det finansiella målet uppnått.

Årets resultat på 207,4 Mkr ligger klart över budgeterad nivå. Tillsammans med den ekonomiska planens resultatkrav för år 2015 och 2016 gör kommunledningskontoret bedömningen att målet kommer att kunna uppnås.

Kommentar

Under 2014 har kommunen resultat ökat det egna kapitalet med 3,6 %.

Budgeterat resultat för 2015 uppgår till 124 Mkr och för 2016 till 160 Mkr. Inflationstakten 2014 uppgick enligt SCB till -0,2 %. Av kommunens budget för planperioden 2014-2016 framgår även att de öronmärkningar som gjordes i bokslutet 2012 skall frånräknas vid beräkning av resultatnivåerna. När detta beaktas uppfylls kommunens finansiella mål.

10.3 Verksamhetsmål

Lagstiftaren ställer krav på att mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv skall upprättas. Dessa mål skall följas upp och kommenteras i samband med upprättandet av årsredovisning och delårsrapport.

Kommunfullmäktige antog 2012 en ny styrmodell. Styrningen sker utifrån fyra övergripande strategiska områden.

De fyra strategiska områdena är:

- Hållbar tillväxt
- Människors egenmakt
- Barns- och ungas behov
- Trygg välfärd

Till respektive strategiskt område har en rad målområden kopplats. Målen gäller för perioden 2012-2014. Måluppfyllelsen mäts genom ca 95 indikatorer. För 2014 har fjorton indikatorer koppling till god ekonomisk hushållning definierats i kommunens budget.

I avsnittet "God ekonomisk hushållning" i årsredovisningen följs fjorton indikatorer upp för god ekonomisk hushållning. Tretton av dessa indikatorer med koppling till god ekonomisk hushållning är fastställda i budget. Dessutom följer kommunen upp indikatorn "Andel brukare som anger att de fick välja utförare av hemtjänst".

Vi kan konstatera att av kommunens fjorton indikatorer har sju stycken uppnåtts 2014. De sju målvärdena som uppnåtts är: ekonomiskt resultat, lokalutnyttjande, lokalomställningsytan, andel kvinnor och män som efter avslutad gymnasieutbildning erhållit yrkesexamen respektive högskoleförberedande examen, andel brukare som anger att de fått välja utförare av hemtjänst, andel företagare som är nöjda med kommunens service samt andelen medborgare som är nöjda med kontakten med kommunen. För de sju målvärden som inte uppnås har tre av målen delvis eller helt en positiv utveckling. Vad gäller kollektivtrafikens andel av arbetspendlingen har kommunen inte kunnat bedöma indikatorns utveckling för 2014. Resterande tre målvärden visar på en negativ eller oförändrad utveckling i förhållande till riktvärdena.

Vi bedömer att kommunens uppföljning och redogörelse av målen med koppling till god ekonomisk hushållning ger en överskådlig och samlad bild av kommunens måluppfyllelse. Vi kan dock konstatera att det inte fastställts några indikatorer med koppling till god ekonomisk hushållning under det strategiska området "Människors egenmakt".

De verksamhetsmässiga målen bör ses som ytterligare en dimension i kommunens vidareutveckling av begreppet god ekonomisk hushållning.

11. Resultaträkning

11.1 Nyckeltal

Kommunen

Belopp i Mkr	2014	Budget 2014	2013
Verksamheten nettokostnader (varav jämförelsestörande)	-6 885 (18)	-7 026	-6 493 (117)
<i>Förändring i % jämfört med föregående år</i>	6,0 %		3,0 %
Skatteintäkter och statsbidrag	6 913	6 919	6 729
<i>Förändring i % jämfört med föregående år</i>	2,7 %		5,2 %
Finansnetto (varav jämförelsestörande)	179 (81)	87	84 (-3)
Resultat	207	-21	320
Verksamhetens nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och statsbidrag	97 %	100 %	95 %

Kommunen redovisar ett resultat för 2014 på 207,4 Mkr vilket överstiger budgeterat resultat med 228,8 Mkr. Jämförelsestörande poster avseende realisationsvinster på materiella anläggningstillgångar har påverkat årets nettokostnader positivt med netto 17,9 Mkr.

Till överskottet bidrar även verksamheternas positiva avvikelse på ca 141,9 Mkr. Inom finansieringsverksamheten finns bland annat ett stort överskott mot budget avseende intäkter i samband med försäljning av exploateringsfastigheter på 60,6 Mkr. Kommunens skatteintäkter och statsbidrag blev dock 5,2 Mkr lägre än budgeterat.

Även finansnettot blev bättre än budgeterat. Överskottet förklaras av realisationsresultat till följd av den omplacering som skett under 2014 av kommunens pensionsmedel.

Motsvarande period f g år redovisade kommunen ett resultat på 319,6 Mkr. Nettokostnaderna har ökat med 391,6 Mkr (6,0 %) jämfört med f g år samtidigt som skatteintäkterna och statsbidragens ökning endast är 184,4 Mkr (2,7 %). Förklaringen till de lägre nettokostnaderna f g år är framförallt att kommunen 2013 redovisade en intäkt på 114,8 Mkr i samband med återbetalningen av AFA-premier. Samtidigt belastades 2013 års finansnetto negativt med ca 31,2 Mkr avseende sänkningen av diskonteringsräntan.

Inför 2015 budgeteras skatte- och bidragsintäkter på 7 250,3 Mkr, innebärande en ökning från 2014 års utfall med 337,0 Mkr (4,9 %). Verksamhetens nettokostnader budgeteras 2015 till 7 251,3 Mkr, att jämföra med utfallet 2014 på 6 884,5 Mkr (5,3 %). Budgeterat årsresultat för 2015 uppgår till ca 124,0 Mkr.

Kommunkoncernen

Belopp i Mkr	2014	2013
Resultat före extraordinära poster och skatt	366	542
Nettokostnader i relation till skatteintäkter och bidrag, %	92 %	89 %

Principiellt kan sägas att nyckeltalen för kommunkoncernen är väl så viktiga som kommunens då de återspeglar alla kommunens aktiviteter, oavsett om de organiserats inom kommunen eller via kommunens bolag.

De kommunala bolagen har under 2014 övergått till K3-regelverket, med ingångsår 2013. Enligt RKR:s informationsskrift från mars 2015 anges att RKR anser att de effekter som uppkommer till följd av övergången till K3-regelverket och komponentavskrivningar ska redovisas mot eget kapital i den sammanställda redovisningen 2014, medan jämförelsesiffrorna för 2013 är oförändrade. Örebro kommun har dock med hänvisning till rättvisande bild valt att räkna om jämförelsesiffrorna i den sammanställda redovisningen.

12. Balansräkning

12.1 Nyckeltal kommunen

Belopp i Mkr	Kommunen		
	2014-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Balansomslutning	18 149,1	14 614,9	12 890,5
Redovisat eget kapital	5 954,2	5 747,2	5 427,6
Eget kapital reducerat med ansvarsförbindelse pensioner	2 610,7	2 248,2	2 141,8
<i>Soliditet redovisad</i>	<i>33 %</i>	<i>39 %</i>	<i>42 %</i>
<i>Soliditet med hänsyn till de pensionsförpliktelser som inte redovisas bland skulder</i>	<i>14 %</i>	<i>15 %</i>	<i>17 %</i>
Omsättningstillgångar	4 475,4	2 271,8	2 313,0
Kortfristiga skulder	1 669,2	1 738,8	1 518,6
<i>Balanslikviditet</i>	<i>268 %</i>	<i>131 %</i>	<i>152 %</i>

I och med att kommunens balansomslutning ökar under 2014 sjunker soliditeten.

Ökningen av balansomslutningen förklaras av att kommunen under 2014 tagit externa lån som vidareutlånats till de kommunala bolagen. Tidigare har kommunen lånat ut sin överskottslikviditet inom internbanken. Nu placeras i stället överskottslikviditeten i kortfristiga placeringar vilket innebär att balansräkningens tillgångssida ökar.

Numera sker således utlåningen till de kommunala bolagen fullt ut via vidareutlåning från den externa kreditmarknaden. Den ändrade hanteringen är en effekt av gällande ränteavdragsbegränsningar.

12.2 Iakttagelser vid granskning av balans- och resultaträkning

Vår bedömning är att kommunens redovisade resultat i delårsbokslutet i allt väsentligt är rättvisande.

Vi har dock noterat nedanstående avvikelser:

- Vi har noterat att kommunen under omsättningstillgångar redovisar en negativ post avseende exploateringsfastigheter. I årsbokslutet uppgår denna post till -165,0 Mkr. Förklaringen till detta är att kommunen i likhet med tidigare år bokför försäljningspriser avseende avyttrade objekt mot balansräkningen. Kommunen håller dock på att se över sin redovisningsmodell inom detta område och har under 2014 löpande resultatavräknat försäljningen av tomter inom två pilotprojekt. Vi rekommenderar kommunen fortsätta sin översyn av redovisningsmodellen inom detta område så att den för samtliga exploateringsprojekt är i överensstämmelse med god redovisningssed.
- Kommunen klassificerar i likhet med tidigare år sina certifikatslån uppgående till 2 458,1 Mkr och vars löptid är kortare än 12 månader som långfristiga skulder. I enlighet med RKR 20 ska lån med ursprunglig löptid överstigande 12 månader klassificeras som långfristiga. Kommunens avsikt är att refinansiera sina certifikatslån inom sitt certifikatsprogram. Eftersom certifikatslånens ursprungliga löptid understiger 12 månader kan således diskussion föras om dessa skulle klassificeras som kortfristiga skulder i kommunens årsredovisning.
- Vi har noterat att någon reservering för osäkra fordringar inte gjorts i bokslutet. Per 2014-12-31 uppgick förfallna fordringar sedan mer än sex månader till ca 2,6 Mkr. Vi kan inte utesluta att ett nedskrivningsbehov föreligger. Rutinerna för reservering av osäkra fordringar bör gås igenom för att säkerställa korrekt värdering av kundfordringar.
- I samband med bokslutsgranskningen har vi noterat att rutinen avseende periodisering av kundkrediteringar kan förbättras. För att säkerställa att krediteringar som görs efter balansdagen men som avser bokslutsåret periodiseras bör denna rutin ses över.
- From 2012 redovisar kommunen VA-verksamheten i enlighet med god redovisningssed dvs överuttagen har klassificerats som kortfristig skuld till abonnenterna. Vi rekommenderar kommunen att även bryta ut avfallsverksamheten (den avgiftsfinansierade verksamheten) så redovisningen överensstämmer med god sed.

- Som tidigare nämnts under avsnitt 9.2 har ingen omräkning till komponentavskrivningar gjorts i bokslutet 2014. Upplysning om detta lämnas under redovisningsprinciperna.
- I årsbokslutet har kommunen skuldfört premier för avgiftsbestämd pension 2014 utifrån KPAs prognos. Enligt slutfakturan från Pensionsvalet blev utfallet dock 7,8 Mkr högre, vilket medför att skulden i bokslutet avseende avgiftsbestämda premier inklusive särskild löneskatt är 9,7 Mkr för låg.
- I samband med bokslutsgranskningen har noterats att kommunen felaktigt belastat resultatet med en kostnad avseende gymnasiekort på ca 6 Mkr som egentligen avser år 2015.
- I årsbokslutet finns en skuld uppgående till 31,7 Mkr avseende utnyttjade statsbidrag från Migrationsverket för ensamkommande flyktingbarn. Kommunen håller på att gå igenom denna skuldpost för att utreda om hela posten är balansgill eller om någon del bör intäktsföras. Vi kan därmed inte utesluta att en del av denna skuld borde intäktsförts 2014.
- I likhet med föregående år har kommunen inte nettoredovisat betalda prel. skatter mot årets skatteskulder för fastighetsskatt och särskild löneskatt. Detta bidrar till att balansräkningen är ca 74,1 Mkr för hög.
- Vi har noterat att kommunen har en uppbokad skuld på ca 41,2 Mkr avseende omkostnader i samband med bolagiseringen av fastigheter som skedde 2012. Reserven ska täcka framtida kostnader för bl a stämpelskatt. Under 2014 har skulden minskat med ca 2,0 Mkr. Vi kan inte utesluta att det finns en viss osäkerhet i reservens storlek då tillförlitliga underlag till viss del saknas.
- I likhet med föregående år har borgensåtagande på 100 mkr för utnyttjad checkräkningskredit avseende ÖBO inte tagits upp som ställd säkerhet i årsredovisningen.

12.3 Nyckeltal koncernen

Belopp i Mkr	Koncernen		
	2014-12-31	2013-12-31	2012-12-31
Balansomslutning	21 203,9	17 309,0	15 790,8
Redovisat eget kapital	6 913,2	6 574,6	6 143,5
Eget kapital reducerat med ansvarsförbindelse pensioner	3 569,3	3 076,6	2 857,7
<i>Soliditet redovisad</i>	<i>33 %</i>	<i>38 %</i>	<i>39 %</i>
<i>Soliditet med hänsyn till de pensionsförpliktelse som inte redovisas bland skulder</i>	<i>17 %</i>	<i>18 %</i>	<i>18 %</i>
Omsättningstillgångar	4 444,1	2 116,6	2 310,5
Kortfristiga skulder	2 112,8	1 824,1	1 928,7
<i>Balanslikviditet</i>	<i>210 %</i>	<i>116 %</i>	<i>120 %</i>

13. Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR:s rekommendation 16.2. Vi har dock noterat att årets utbetalning på 16,6 Mkr avseende bidrag till statlig infrastruktur inte har brutits ut och särredovisas på egen rad och under egen rubrik i enlighet med RKR:s rekommendation 16.2.

Av betalningsflödesrapporten framgår att kommunens kassaflöde från den löpande verksamheten under år 2014 givit ett överskott på 475,3 Mkr. Investeringar har gjorts med netto 467,8 Mkr. Finansieringsverksamheten har ett netto på 2 353,5 Mkr vilket innebär att kommunens nettoupplåning ökat. Förändringen av likvida medel uppgår till 2 361,0 Mkr.

14. Sammanställd redovisning

14.1 Konsolideringsmetod

Den sammanställda redovisningen har såvitt vi kunnat finna upprättats i enlighet med RKR:s rekommendation 8.2. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska resultat, ställning och åtaganden.

Enligt KRL 8 kap 2 § ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personerna i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Enligt RKR 8:2 framgår att betydande inflytande förutsätts föreligga när kommunen innehar minst 20 % av rösterna i en annan juridisk person, men även andra faktorer ska beaktas. Det finns dock möjlighet att göra avsteg från principen om företaget har en ringa omsättning eller balansomslutning.

Under avsnittet ”Kommunens samlade verksamhet” i årsredovisningen framgår Örebro Kommuns koncernstruktur.

14.2 Övriga kommentarer beträffande den sammanställda redovisningen

Vår bedömning är att den sammanställda redovisningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av koncernens resultat och ställning.

Den sammanställda redovisningen är väl dokumenterad.

15. Lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser mm

Lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser mm (transparenslagen), ställer krav på öppen och separat redovisning i offentliga företag.

Lagens intention är att säkerställa tillgången till ekonomisk information för att motverka konkurrensproblem. Lagen omfattar offentliga företag d v s. företag där stat, kommun eller landsting genom ägande, finansiell medverkan har ett direkt eller indirekt dominerande inflytande.

Revisorernas uppgift är att översiktligt granska och i förekommande fall upprätta ett revisionsintyg att redovisningen har fullgjorts i enlighet med bestämmelserna i lagen och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. För ekonomisk och kommersiell verksamhet i kommunens förvaltning är det de av fullmäktige utsedda revisorerna som utfärdar intyget.

Redovisningsskyldigheten enligt lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser gäller inte om nettoomsättningen för vart och ett av de två senaste åren understigit tröskelvärdet 40 miljoner euro.

Kommunstyrelsen har upprättat en redovisning för åren 2011–2014. Enligt kommunstyrelsens bedömning omfattas kommunens verksamheter inte av regelverket eftersom nettoomsättningen för vart och ett av de två senaste åren understigit tröskelvärdet.

Årets nettoomsättning från ekonomisk och kommersiell verksamhet uppgår till ca 374 Mkr (f g år ca 348 Mkr).

Vi delar kommunstyrelsens bedömning. Något intygande från revisorerna är därmed inte aktuellt i år.

KPMG, dag som ovan

Charlotta Ekman
Auktoriserad revisor

Sofia Mårtensson
Revisor